

Forslag

til

Lov om ændring af lov om mark- og vejfred

(Ændring af reglerne om aflivning af hunde, katte og tamkaniner samt ophævelse af retten til at kræve optagelsespenge m.v.)

§ 1

I lov om mark- og vejfred, jf. lovbekendtgørelse nr. 61 af 19. januar 2007, som ændret ved lov nr. 484 af 17. juni 2008 og lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Hunde er ikke omfattet af denne lov.«

2. § 4, stk. 1, ophæves.

Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

3. § 6, stk. 3, affattes således:

»Undlader optageren at foretage anmeldelse i overensstemmelse med reglerne i stk. 1 og 2, skal optageren erstatte det ved afsavnet af dyret forvoldte tab«.

4. § 7 affattes således:

»§ 7. Optageren er bortset fra det i § 6, stk. 3, og § 18, stk. 3, pkt. 1, omhandlede tilfælde berettiget til at gøre optagne dyrs udlevering afhængig af, at der betales vedkommende erstatning for forvoldt skade eller sikkerhedsstillelse herfor. Sikkerhedsstillelse kan ske hos vurderingsmændenes formand, der fastsætter dennes art og størrelse, såfremt enighed herom ikke kan opnås mellem parterne.

Stk. 2. Den, som lægger hindringer i vejen for udøvelsen af den i stk. 1 omhandlede ret til at tilbageholde et optaget dyr, straffes efter straffelovens § 293, stk. 2.«

5. § 8, stk. 2-5, ophæves.

6. I § 9, stk. 1, udgår: »Indløses og«, og »afhentes« ændres til »Afhentes«.

7. § 10 affattes således:

»§ 10. Af det ved afhændelse i henhold til § 9, stk. 1, indkomne beløb afholdes forlods de med bekendtgørelserne og salget forbundne udgifter. Derefter fyldestgøres optagerens erstatningskrav, for så vidt dets størrelse er fastslået.

Stk. 2. Eventuelt overskud tilfalder statskassen, medmindre den dertil berettigede inden 3 måneder efter bortsalget kræver beløbet udbetalt. Fører optageren sag om erstatning for skade, som dyret har forvoldt under ophold på optagerens grund, bevarer han dog retten til at få dækning af beløbet indtil 1 måned efter, at der er afsagt endelig dom.

Stk. 3. Såfremt det indkomne beløb ikke dækker optagerens ovennævnte fordring, kan optageren kræve det udækkede beløb betalt af dyrets tidligere besidder.«

8. § 11 affattes således:

»§ 11. De i henhold til § 5 optagne dyr kan, hvis optageren ikke har rimelig mulighed for at have dem i pleje, afleveres til vedkommende sognefoged, hvis en sådan findes, og ellers til politiet, der i så fald indtræder i optagerens rettigheder og pligter efter dette kapitel.

Stk. 2. I øvrigt vil med hensyn til de her omhandlede dyr de i §§ 9 og 10 fastsatte regler være at iagttage, dog således at sognefogedens eller politiets udgifter til foder og pasning forlods vil være at dække af det ved afhændelsen indkomne beløb.«

9. § 13 affattes således:

»§ 13. Når husdyr, der er til væsentlig gene, uden hjemmel færdes løse på fremmed grund, kan besidderen straffes med bøde for ufred«.

10. § 14 affattes således:

»§ 14. Uvane husdyr, løsslupne pelsdyr, tamkaniner, fjerkræ og omstrefjende katte har den optagelsesberettigede ret til på hensigtsmæssig måde at fjerne fra sin grund og er ikke pligtig at yde erstatning, såfremt dyret undtagelsesvist herved kommer til skade eller omkommer. Besidderen af dyret kan fordre det beskadigede eller dræbte dyr udleveret mod betaling af erstatning for voldt skade. For dræbte eller beskadigede dyr skal der ikke betales ufreds bøder.

Stk. 2. Nedskydning eller anden direkte på drab af dyret sigtende fremgangsmåde må dog kun anvendes, når dyrets besidder i forvejen inden for det sidste år er advaret, jf. dog stk. 3. Er besidderen ukendt, kan advarsel indeholdende en kort beskrivelse af det pågældende dyr ske gennem et på egnen udbredt dagblad. Advarsel er dog uforholdsmæssig, når dyret angriber andre husdyr eller frembyder nærliggende fare for person eller ejendom.

Stk. 3. Det er ikke tilladt at anvende nedskydning eller anden direkte på drab sigtende fremgangsmåde på katte og tamkaniner, medmindre dyret angriber andre husdyr eller frembyder nærliggende fare for person eller ejendom.

Stk. 4. Med hensyn til dræbte eller beskadigede dyr vil i øvrigt de i §§ 6, 9 og 10 fastsatte bestemmelser vedrørende optagne dyr være at iagttage i den udstrækning, de er anvendelige.«

11. I § 16, stk. 3, ændres »hæfte« til: »fængsel indtil 4 måneder«.

12. I § 31, stk. 1, ændres »§ 7, stk. 4« til »§ 7, stk. 2«.

§ 2

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund for lovforslaget
3. Lovforslagets hovedindhold
 - 3.1. Gældende ret
 - 3.1.1. Muligheden for at aflive omstrefjende hunde, katte og tamkaniner

- 3.1.2. Muligheden for at kræve, at dyrets besidder skal betale et beløb for at få udleveret det omstrejfende dyr (optagelsespenge) samt godtgørelse for foder og pasning
- 3.1.3. Besidder kan straffes med bøde for ufred, når omstrejfende husdyr forgæves er søgt optaget
- 3.1.4. Forholdet til anden lovgivning
- 3.2. De foreslåede ændringer
 - 3.2.1. Fjerne muligheden for at aflive omstrejfende hunde, katte og tamkaniner
 - 3.2.2. Fjerne muligheden for at kræve, at dyrets besidder skal betale et beløb for at få udleveret det omstrejfende dyr (optagelsespenge) samt godtgørelse for foder og pasning
 - 3.2.3. Mulighed for at straffe besidderen med bøde uanset om et omstrejfende husdyr er søgt optaget
 - 3.2.4. Samlet regulering af hunde
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
- 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervet
- 6. Administrative konsekvenser for borgere
- 7. Miljømæssige konsekvenser
- 8. Forholdet til EU retten
- 9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes med henblik på ændring af lov om mark- og vejfred, jf. lovbekendtgørelse nr. 61 af 19. januar 2007, som ændret ved lov nr. 484 af 17. juni 2008 og lov nr. 1336 af 19. december 2008.

Med lovforslaget foreslås det at fjerne muligheden for, at den optagelsesberettigede (grundejere, lejere og forpagtere) efter advarsel af dyrets besidder kan skyde eller på anden måde aflive hunde, katte og tamkaniner, der strejfer på vedkommendes grund. Det vil fortsat være tilladt på hensigtsmæssig måde at fjerne dyrene fra sin grund, f.eks. ved at jage dyret væk eller forsøge at indfange det. Det vil også fortsat være tilladt at skyde eller på anden måde aflive hunde, katte og tamkaniner, der angriber andre husdyr eller fremkalder nærliggende fare for person eller ejendom.

Det foreslås endvidere at fjerne muligheden for, at den, der optager et strejfende dyr, kan kræve, at dyrets besidder skal betale et beløb for at få udleveret dyret (optagelsespenge) samt godtgørelse for foder og pasning.

Det foreslås desuden, at besidderen af et omstrejfende husdyr, der er til væsentlig gene, kan straffes med bøde uanset, om det omstrejfende husdyr kan optages eller ej, så det ikke længere er en betingelse for at straffe besidderen med bøde, at dyret forgæves er forsøgt optaget.

Endelig foreslås det, at loven ikke skal omfatte hunde, men at mark- og vejfredslovens regulering vedrørende hunde flyttes til hundeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 12. marts 2005, med senere ændringer. Det er hensigten, at der i hundeloven etableres en hjemmel til, at politiet, evt. ved hjælp af tredjepart, f.eks. dyreværnsorganisationer, kan optage omstrejfende hunde, herunder indfange og internere dem med henblik på at finde besidderen. Besidderen kan hente hunden dér, hvor den er interneret, og vil blive pålagt at betale udgifterne i forbindelse med optagelsen. Lovforslaget skal derfor ses i sammenhæng med det forslag til lov om ændring af hundeloven, der fremsættes i november 2013.

2. Baggrund for lovforslaget

Baggrunden for forslaget er et ønske om at fjerne det selvtægtselement, der ligger i, at man som borger kan nedskyde eller på anden måde aflive andres hunde, katte og tamkaniner, når man inden

for det seneste år har advaret dyrets besidder om det. Samtidig fjernes bestemmelsens element af forskelsbehandling, idet det reelt kun er folk med jagttegn, våbentilladelse og mere end 50 meter til nærmeste beboelsesbygning, jf. jagtloven, som kan anvende bestemmelsen om nedskydning.

Med forslaget ønskes bestemmelsen om, at man kan gøre udlevering af et optaget dyr betinget af, at dyrets besidder betaler optagelsespenge og godtgørelse for foder og pasning, fjernet. Baggrunden herfor er, at det vil gøre loven mere tidssvarende, samt at det vil indebære en mindre forenkling af reglerne.

Baggrunden for forslaget om, at besidderen af et omstrejfende husdyr, der er til væsentlig gene, skal kunne straffes med bøde uanset, om det omstrejfende husdyr kan optages eller ej, er et ønske om, at der skal gælde det samme i forhold til straf uanset, om det er muligt at optage dyret eller ej. Ændringen forventes især at kunne have en præventiv effekt.

Samtidig ønskes der et yderligere incitament til at sikre, at besiddere af hunde udviser større ansvarlighed for deres hundes færden og sørger for, at de ikke strejfer. Når politiet optager strejfende dyr, eventuelt via en tredjepart, skal dyrets besidder betale udgifterne i forbindelse med optagelsen, herunder til afhentning, internering, mv. Dette økonomiske incitament, som besiddere af hunde har til at holde sin hund på egen grund, ønskes tydeliggjort ved at skabe klarhed over regulering af hunde. Derfor ønskes mark- og vejfredslovens regulering af hunde flyttet til hundeloven, og i den forbindelse ønskes der etableret en hjemmel til, at politiet evt. ved hjælp af tredjepart kan optage omstrejfende hunde.

En del af bestemmelserne i mark- og vejfredsloven vedr. hunde er allerede dækket af bestemmelserne i hundeloven. Det gør sig gældende for bestemmelsen om, at man skal holde sine husdyr på sit eget. Herudover indeholder hundeloven tilsvarende bestemmelser om politiets underretning, fremlysning og afhændelse af optagne hunde. Hundeloven indeholder imidlertid ikke som mark- og vejfredsloven bestemmelser om, at man som borger, der har en strejfende hund på sin grund, kan vælge selv at optage den, samt at man har ret til på hensigtsmæssig måde at fjerne den fra sin grund og ikke er pligtig til at yde erstatning, hvis dyret derved kommer til skade eller omkommer. Hundeloven indeholder heller ikke en bestemmelse om, at udlevering af en optaget hund kan betinges af, at der betales erstatning for skade, som hunden har forvoldt. Det vil i forbindelse med forslag til ændring af hundeloven blive vurderet, om der skal laves tilsvarende bestemmelser i hundeloven.

3. Lovforslagets hovedindhold

3.1. Gældende ret

I 1872 kom den første lov om mark- og vejfred, lov nr. 53 af 25. marts 1872, som blev afløst af lov nr. 107 af 31. marts 1953 om mark- og vejfred.

Loven indeholder blandt andet bestemmelser om at holde sine husdyr på egen grund, optagelse af husdyr samt rettigheder og pligter i forbindelse med optagelse af husdyr.

I lovens kapitel I findes den centrale bestemmelse om, at enhver er pligtig til på alle årets tider at holde sine husdyr på sit eget, jf. lovens § 1, stk. 1. Kravet danner grundlaget for lovens bestemmelser om optagelse og håndtering af husdyr, der færdes på fremmed grund.

Det følger af lovens § 5, at enhver har ret til selv at optage eller lade optage fremmede husdyr, som uden hjemmel færdes løse på ens grund. Optagelsen skal ske på en sådan måde, at dyret så vidt muligt ikke kommer til skade. Bestemmelsen om optagelse af husdyr har til formål at begrænse de situationer, hvor husdyr strejfer om til fare for afgrøder, dyr og mennesker. Retten til at optage et omstrejfende husdyr er desuden begrundet i hensynet til smittefaren, idet det bortløbne dyrs kontakt til andre dyr begrænses ved optagelsen.

I 2003 blev der af Fødevareministeriet nedsat et udvalg vedrørende forenkling af lov om mark- og vejfred. Formålet med udvalgets arbejde var at afklare, hvordan og i hvilket omfang loven blev benyttet, herunder om der var bestemmelser i loven, der ikke længere var relevante på grund af den generelle samfundsudvikling.

Den 4. marts 2004 afgav udvalget rapport. Udvalget fandt, at loven stadig var relevant, herunder at de fleste af lovens bestemmelser om husdyr fortsat havde betydning, og at den generelle samfundsudvikling således ikke havde medført, at bestemmelserne var blevet overflødige. Udvalget anbefalede således at bevare bestemmelserne om optagelse af dyr med henvisning til deres betydning for, at dyrene kommer tilbage til deres besidder og ikke mindst for at undgå smitterisiko ved at undslupne dyr får kontakt med andre dyrebesætninger. Udvalget indstillede derfor, at mark- og vejfredsloven ikke blev ændret. Fødevareministeriet besluttede på den baggrund herefter ikke at ændre loven.

3.1.1. Muligheden for at aflive omstrejffende hunde, katte og tamkaniner

Den centrale bestemmelse om drab af uvane husdyr, løsslupne pelsdyr, tamkaniner, fjerkræ og omstrejffende hunde og katte findes i lovens § 14. Det følger af § 14, stk. 1, at den optagelsesberettigede på hensigtsmæssigt måde kan fjerne uvane husdyr, løsslupne pelsdyr, tamkaniner, fjerkræ og omstrejffende hunde og katte fra grunden uden pligt til at yde erstatning, hvis dyret derved kommer til skade eller omkommer.

Omstrejffende hunde har været omfattet af loven siden 1872, mens omstrejffende katte og tamkaniner først blev optaget i lovens nuværende § 14 i 1953. Det hensyn, der lå bag optagelsen af omstrejffende hunde, var at beskytte den optagelsesberettigedes ejendom, herunder husdyr, mod de skader og farer, som hunde kunne forårsage. Katte og tamkaniner blev omfattet af loven, idet disse dyr i enkelte tilfælde kunne være generende, og det derfor fandtes naturligt at medtage dem i lovens § 14, selvom man ikke fandt det store behov herfor.

Lovens § 14, stk. 2, giver den optagelsesberettigede mulighed for at nedskyde eller på anden måde aflive dyret, når dyrets besidder i forvejen inden for det sidste år er advaret. Hvis dyret angriber andre husdyr eller er til fare for personer eller ejendom, er forudgående advarsel ikke nødvendig, jf. stk. 2, 2. punktum.

Lovens § 14, stk. 3, pålægger den, der har dræbt et dyr, at underrette dyrets besidder om drabet senest 24 timer efter, drabet har fundet sted. Hvis man ikke ved, hvem besidderen er, skal politiet kontaktes.

Omfanget af brugen af § 14 kendes ikke. Rigspolitiet har oplyst til Fødevareministeriet, at der ikke findes opgørelser over antallet af dyr, herunder hunde og katte, der hvert år mister livet med baggrund i lovens § 14.

3.1.2. Muligheden for at kræve, at dyrets besidder skal betale et beløb for at få udleveret det omstrejffende dyr (optagelsespenge) samt godtgørelse for foder og pasning

Det følger af loven, at optageren er pligtig at fodre og passe det optagne dyr forsvarligt. Af §§ 7 og 8 fremgår det, at optageren er berettiget til at få optagelsespenge fra dyrets besidder samt godtgørelse for foder og pasning. Optageren er berettiget til at gøre optagne dyrs udlevering afhængig af, at optagelsespengene og godtgørelsen for foder og pasning betales.

Ifølge § 8 udgør optagelsespengene det samme beløb, som til enhver tid er fastsat som godtgørelse for foder og pasning af det pågældende dyr i et døgn. Taksterne for godtgørelsen kan til enhver tid ændres af fødevareministeren, jf. § 8, stk. 5. Taksterne findes i bekendtgørelse nr. 85 af 14. marts 1970 om godtgørelse for foder og pasning af fremmede husdyr i henhold til mark- og vejfredslovens § 8.

Retten til optagelsespenge og godtgørelse for foder og pasning formodes ikke at blive anvendt i praksis.

3.1.3. Besidder kan straffes med bøde for ufred, når omstrejffende husdyr forgæves er søgt optaget

Lovens § 13 giver mulighed for at straffe besidderen af et omstrejffende dyr med bøde, hvis dyret forgæves er forsøgt optaget. Et tidligere optagelsesforsøg er ikke tilstrækkeligt.

3.1.4. Forholdet til anden lovgivning

Foruden mark- og vejfredsloven reguleres forholdene vedrørende dyr i flere forskellige regelsæt:

Dyreværnsloven

Overordnet set gælder dyreværnsloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 252 af 8. marts 2013, for ethvert dyrehold. Det følger af lovens § 1, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Af lovens § 2 følger det, at enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ifølge lovens § 13 skal det ved aflivning af et dyr sikres, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit som muligt. Derudover er det i § 13, stk. 2, bestemt, at fødevareministeren kan fastsætte nærmere regler om aflivning af dyr, herunder forbud mod visse aflivningsformer samt regler om, at aflivning af visse større dyr kun må foretages af en dyrlæge eller en anden autoriseret person.

Bekendtgørelse om slagtning og aflivning af dyr

Af bekendtgørelse nr. 1302 af 17. december 2012 om slagtning og aflivning af dyr, der er udstedt med hjemmel i dyreværnsloven, fremgår det af § 3, at dyr skal skånes for enhver undgåelig smerte, psykisk belastning eller lidelse under aflivning og dermed forbundne aktiviteter. Af § 6 fremgår det, at aflivning af dyr af hesteslægten, kvæg, strudse samt hunde og katte kun må foretages af dyrlæger, slagtere, personer med jagttegn eller andre personer, der har modtaget uddannelse i slagtning eller aflivning. Dog med undtagelse af aflivning af hundehvalpe og kattekillinger, der sker i umiddelbar tilslutning til fødslen og ikke senere end en uge efter fødslen, og i tilfælde hvor det drejer sig om dyr, der på grund af sygdom eller tilskadekomst straks skal aflives. Aflivning ved drukning må ikke finde sted.

Bekendtgørelse om indfangning og aflivning af herreløse katte:

Mark- og vejfredsloven beskæftiger sig udelukkende med dyr, der har en besidder. Herreløse katte er således ikke omfattet af loven, men er reguleret i bekendtgørelse nr. 384 af 17. juli 1984 om indfangning og aflivning af herreløse katte, der er udstedt med hjemmel i dyreværnsloven.

Ifølge § 2, stk. 1, må indfangning og aflivning af herreløse katte kun foretages af en praktiserende dyrlæge eller af personer, som denne har instrueret og fører tilsyn med. Bestemmelsen gælder dog ikke for indfangning og aflivning af herreløse katte, der på grund af sygdom eller tilskadekomst befinder sig i en sådan tilstand, at det er åbenbart, at de af dyreværnsmæssige grunde bør aflives straks, jf. bekendtgørelsens § 3.

Af § 2, stk. 3, fremgår det endvidere, at indfangning med henblik på aflivning kun må ske efter anmodning fra kommunen, medmindre dyrlægen finder, at aflivning må anses for påkrævet af dyreværnsmæssige grunde.

Hundeloven

Hunde er reguleret i hundeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 12. april 2005, med senere ændringer. Ifølge lovens § 3, stk. 1, er det forbudt *i byer og områder med bymæssig bebyggelse* at lade hunde færdes på gader, veje, stier eller pladser, *der er åbne for almindelig færdsel*, uden at være i bånd eller i følge med en person, der har fuldt herredømme over hunden. Hvis en hund færdes på de nævnte steder uden at være i følge med en person, der har fuldt herredømme over den, kan politiet lade hunden optage og kontakte besidderen. Er hunden ikke mærket og registreret, fremlyses den. Hvis besidderen ikke inden 3 døgn efter, at underretning og fremlysning har fundet sted, henter hunden og betaler de udgifter, optagelsen har medført, kan politiet afhænde eller aflive hunden. Desuden kan besidderen straffes med bøde.

Ifølge § 3, stk. 3, påhviler det besidderen af en hund *uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse* at sørge for, at den ikke strejfer om. Besidderen kan straffes med bøde for overtrædelse af bestemmelsen.

Ifølge § 6, stk. 1, påhviler det besidderen at træffe de foranstaltninger, der efter forholdene må anses for påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade. Hvis en hund har forvoldt skade på et menneske eller anden væsentlig skade, hvis hundens eller besidderens adfærd er af en sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser, eller hvis der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser, kan politiet ifølge § 6, stk. 2, træffe afgørelse om:

- 1) at give besidderen pålæg om, at den ejendom, hvor hunden holdes, skal være indhegnet af et hegn på op til 1,8 meter i højden mv.
- 2) at give besidderen pålæg om, at hunden kun må luftes af besidderen eller af andre navngivne personer over 18 år og ikke må luftes sammen med andre hunde,
- 3) at give besidderen pålæg om, at hunden, når den ikke holdes indelukket, skal føres i bånd, der højst er 2 meter langt og/eller være forsynet med en lukket mundkurv eller
- 4) at lade hunden aflive.

Ifølge § 6, stk. 3, kan politiet endvidere give besidderen pålæg som nævnt i stk. 2, nr. 1-3, bl.a. hvis hunden har for vane at forulempe husdyr *i ejendom eller på mark*. Hvis besidderen ikke overholder et pålæg efter stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3, kan politiet lade hunden aflive, jf. stk. 4.

Beslutning om aflivning efter hundeloven træffes af politiet.

Jagtloven

Adgangen til at skyde et omstrejfende dyr på sin grund efter mark- og vejfredslovens § 14, stk. 2, reguleres desuden af regler i jagtloven, jf. lov nr. 930 af 24. september 2009 om jagt og vildtforvaltning med senere ændringer.

Retten til at nedskyde et omstrejfende dyr på sin grund efter mark- og vejfredslovens § 14, stk. 2, forudsætter således, at borgeren er i besiddelse af en våbentilladelse til et jagtvåben med dertilhørende gyldigt jagttegn, samt at jagtlovens afstandskrav på 50 meter fra nærmeste beboelsesbygning er overholdt, jf. § 19 i jagtloven.

3.2. De foreslåede ændringer

3.2.1. Fjerne muligheden for at aflive omstrejfende hunde, katte og tamkaniner

Det foreslås, at muligheden for at skyde eller på anden måde aflive omstrejfende hunde, katte og tamkaniner fjernes, medmindre dyret angriber andre husdyr, eller der er nærliggende fare for, at det vil angribe mennesker eller gods. Forslaget fjerner det element af selvtægt, der ligger i, at man som borger må aflive andres hunde, katte og tamkaniner, når dyrets besidder er blevet advaret. Forslaget fjerner desuden bestemmelsens element af forskelsbehandling, da det reelt kun er folk med jagttegn og plads nok, som kan anvende bestemmelsen, idet en nedskydning af et husdyr efter mark- og

vejfredsloven forudsætter våbentilladelse og jagttegn, samt overholdelse af afstandskravet på 50 meter til de nærmeste beboelsesbygninger, jf. bestemmelserne herom i jagtloven.

Vedrørende katte har Fødevareministeriet i forbindelse med forslaget lagt vægt på, at katte som regel ikke udgør en reel fare, men alene er en irritation. Der er desuden lagt vægt på, at det fremgår af Det Dyreetiske Råds udtalelse om katte fra september 2004, at det er Rådets opfattelse, at det som hovedregel ikke bør være tilladt at skyde katte ud fra dyreetiske hensyn, og da katte som oftest ikke udgør en reel fare.

Vedrørende tamkaniner foreslås de undtaget fra bestemmelsen i lovens § 14, stk. 2, idet de sjældent strejfer og sjældent er til gene for andre.

Det vil også efter den foreslåede ændring fortsat være tilladt på hensigtsmæssig måde at fjerne katte og tamkaniner fra sin grund, f.eks. ved at jage dyret væk eller forsøge at indfange det. Det vil også fortsat være lovligt at nedskyde eller på anden måde aflive disse dyr, hvis dyret angriber, eller der er overhængende fare for, at det angriber person eller gods.

For så vidt angår omstrejfende hunde foreslås det, at reglerne i mark- og vejfredsloven flyttes til hundeloven, og at der i den forbindelse etableres en bestemmelse i hundeloven om, at det er tilladt på hensigtsmæssig måde at fjerne hunden fra sin grund, f.eks. ved at jage den væk. Det vil også fortsat være tilladt at nedskyde eller på anden måde aflive en hund, der angriber, eller der er overhængende fare for, at det angriber person eller gods.

Forslaget vedrører alene hunde, katte og tamkaniner. Det vil derfor fortsat være lovligt at aflive uvane husdyr, løsslupne pelsdyr og fjerkræ, hvis besidderen inden for det seneste år er advaret, og de øvrige betingelser i dyrevelfærdslovgivningen samt jagt- og våbenlovgivningen er opfyldt. Advarsel er dog unødvendigt, når dyret angriber andre husdyr eller frembyder nærliggende fare for person eller ejendom. Ordet "ejendom" omfatter husdyr, men ikke værdiløse vilde buske og lignende.

3.2.2. Fjerne muligheden for at kræve, at dyrets besidder skal betale et beløb for at få udleveret det omstrejfende dyr (optagelsespenge) samt godtgørelse for foder og pasning

Optageren af et omstrejfende husdyr kan ifølge loven kræve, at dyrets besidder betaler et af fødevareministeren fastsat beløb for at få udleveret det omstrejfende dyr (optagelsespenge) samt godtgørelse for foder og pasning. Denne mulighed foreslås nu fjernet.

Forslaget vurderes at gøre loven mere tidssvarende samt at indebære en mindre administrativ forenkling. Optagelsesbeløbet, der udgør samme beløb som godtgørelse for foder og pasning, er fastsat i bekendtgørelse nr. 85 af 14. marts 1970 om godtgørelse for foder og pasning af fremmede husdyr i henhold til mark- og vejfredslovens § 8, hvori taksterne for godtgørelse for foder og pasning er fastsat. Retten til at kræve optagelsespenge formodes ikke at blive brugt i praksis. Det vurderes at være en forældet mulighed.

3.2.3. Mulighed for at straffe besidderen med bøde uanset om et omstrejfende husdyr er søgt optaget

Ifølge loven kan besidderen af et omstrejfende dyr straffes med bøde, hvis dyret forgæves er forsøgt optaget. Det foreslås, at besidderen kan straffes med bøde uanset, om det omstrejfende husdyr kan optages eller ej, men når dyret er til væsentlig gene. Forslaget vurderes at kunne have en præventiv effekt i forhold til at få besiddere af husdyr til at holde deres dyr på egen grund.

3.2.4. Samlet regulering af hunde

Det foreslås, at mark- og vejfredslovens regulering af hunde flyttes til hundeloven, så det bliver mere enkelt og tydeligere for hundebesiddere og øvrige borgere, hvilke regler der gælder i forhold

til hunde. Det foreslås, at der etableres en hjemmel i hundeloven til, at politiet, evt. via en tredjepart, f.eks. et dyreinternat, kan optage omstrejfende hunde.

Forslaget vurderes at tydeliggøre et økonomisk incitament for besiddere af hunde til at holde hunde på egen grund i og med, at dyrets besidder vil blive pålagt at betale politiets udgifter i forbindelse med optagelsen samt kan få en bøde. Et lignende incitament foreslås ikke for katte. Fødevareministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at problemstillingen i forhold til hunde og katte er forskellig. Hunde kan udgøre en reel fare for mennesker og ejendom, mens katte blot er til irritation. Desuden kan man nemmere holde hunde på egen grund, mens katte af natur strejfer. I Det Dyreetiske Råds udtalelse om katte fra 2004, udtaler rådet, at de lovgivningsmæssige forskelle på retsstillingen for folk, der følger sig generet på grund af henholdsvis hunde og katte, efter Rådets opfattelse primært afspejler, at dyrene er forskellige f.eks. i forhold til graden af farlighed, og i forhold til de gener og skader de kan forvolde.

Folketinget har besluttet at evaluere hundeloven i 2013. Det vides ikke, om evalueringen af hundeloven vil medføre øvrige ændringer. Det er imidlertid Fødevareministeriets vurdering, at det vil være mest hensigtsmæssigt, at hundeloven alene ændres én gang. Derfor vil ændringen af hundeloven som følge af ændringen af mark- og vejfredsloven afvente evalueringen af hundeloven. Derfor foreslås det, at nærværende lovforslag træder i kraft samtidigt med ikrafttræden af den reviderede hundelov.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes ikke af have økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Forslaget om at fjerne muligheden for, at optagelsesberettigede kan aflive hunde, katte og tamkaniner, der strejfer på deres grund, forventes ikke at medføre økonomiske omkostninger for det offentlige.

Forslaget om, at besidderen af et omstrejfende husdyr, der er til væsentlig gene, kan straffes med bøde uanset, om det omstrejfende husdyr kan optages eller ej, forventes ikke i praksis at medføre et øget antal henvendelser til politiet. Da den nuværende bestemmelse kun har været anvendt i begrænset omfang, forventes ændringen mest at være af præventiv karakter.

Forslaget om at fjerne muligheden for at kræve optagelsespenge samt godtgørelse for foder og pasning forventes heller ikke at medføre et øget antal henvendelser til politiet, idet bestemmelsen ikke formodes at have været anvendt i praksis og dermed ikke have været en medvirkende faktor i en evt. beslutning om selv at fodre og passe dyret eller overlade dyret til politiet.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervet

Lovforslaget vil ikke have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervet.

6. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget vil ikke have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vil ikke have miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU retten

Danmark har ratificeret Den Europæiske Konvention af 13. november 1987 om beskyttelse af kæledyr. Konventionen trådte for Danmarks vedkommende i kraft den 1. maj 1993. Konventionen omfatter ethvert dyr, der holdes til privat fornøjelse og selskab. Konventionen indeholder bestemmelser om forsvarligt hold af familie- og hobbydyr, handel med familie- og hobbydyr, operative indgreb og aflivning, samt regler om omstrefjende dyr. Konventionens regler er dækket af dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 252 af 8. marts 2013.

Af konventionens artikel 4, stk. 2, litra c, fremgår, at enhver, der holder kæledyr eller har givet tilsagn om at passe det, skal træffe alle rimelige foranstaltninger for at forhindre, at det løber bort. Ifølge konventionens artikel 11 må kun en dyrlæge eller en anden kvalificeret person aflive et kæledyr. For at gøre ende på et dyrs lidelser kan undtagelse herfra gøres i nødstilfælde, hvor det ikke er muligt hurtigt at få hjælp fra en dyrlæge eller en anden kvalificeret person, eller i andre nødsituationer, der er omfattet af national lovgivning. Enhver aflivning skal udføres på en sådan måde, at dyret efter omstændighederne påføres mindst mulig fysisk og sjælelig lidelse. Af artikel 12 fremgår det, at hvis en medlemsstat finder, at antallet af omstrefjende dyr udgør et problem, skal der træffes de nødvendige lovgivningsmæssige og/eller administrative foranstaltninger til at formindske antallet på en sådan måde, at dyrene ikke udsættes for unødigt smerte, lidelse eller ulempe. Ved ratifikation af konventionen har Danmark forpligtet sig til at overveje at tilskynde den, der finder en omstrefjende hund eller kat, til at meddele dette til den kompetente myndighed.

Lovforslaget er i overensstemmelse med ovennævnte konvention og har ikke EU-retlige konsekvenser.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har været i høring hos følgende organisationer og myndigheder m.v.:

XXX

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
De økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 1 a)

Det foreslås, at hunde undtages fra lovens bestemmelser, og at mark- og vejfredslovens regulering af omstrejfende hunde flyttes til hundeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 12. april 2005, med senere ændringer, ved en ændring af denne. Omstrejfende hunde har været omfattet af mark- og vejfredsloven siden 1872.

Baggrunden for forslaget om, at samle mark- og vejfredslovens regler om omstrejfende hunde i hundeloven, er, at det dermed bliver mere enkelt og tydeligere for hundebesiddere og øvrige borgere, hvilket regelsæt der gælder i forhold til hunde. En del af bestemmelserne i mark- og vejfredsloven er for så vidt angår hunde allerede dækket af bestemmelserne i hundeloven. Det gør sig gældende for § 1 vedr. pligten til at holde sine husdyr på sit eget og §§ 6, 9 og 10 vedr. politiets underretning, fremlysning og afhændelse af optagne husdyr. Ligeledes vurderes mark- og vejfredslovens § 13 vedr. bøde for ufred i forbindelse med omstrejfende husdyr at være dækket af hundelovens bestemmelser.

Det vil i forbindelse med forslag til ændring af hundeloven blive vurderet, om der er behov for at lave en bestemmelse i hundeloven om, at man som borger, der har en strejfende hund på sin grund, kan vælge selv at optage den, samt at man har ret til på hensigtsmæssig måde at fjerne den fra sin grund og ikke er pligtig til at yde erstatning, hvis dyret undtagelsesvist derved kommer til skade eller omkommer, jf. mark- og vejfredslovens §§ 5 og 14, stk. 1. Desuden vil behovet for at lave en bestemmelse i hundeloven om, at udlevering af en optaget hund kan betinges af, at der betales erstatning for forvoldt skade, blive vurderet, jf. den gældende mark- og vejfredslovs §§ 7, stk. 2, og 14, stk. 1.

Det foreslås samtidig, at der i hundeloven indsættes en hjemmel til, at politiet evt. ved hjælp af tredjepart, f.eks. en dyreværnsorganisation eller et dyreinternat, kan optage strejfende hunde på private arealer.

Til nr. 2 (§ 4, stk. 1)

§ 4, stk. 1, hvorefter mark- og vejfredslovens regler ikke finder anvendelse på erstatningsansvar for skade voldt af hunde, foreslås ophævet. Erstatningsansvar for skade voldt af hunde vil som hidtil være omfattet af erstatningsreglerne i hundeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 12. april 2005, med senere ændringer. Den foreslåede ophævelse af mark- og vejfredslovens § 4, stk. 1, vil således ikke ændre retstilstanden. Den foreslåede ophævelse er alene en konsekvens af forslaget til § 1 a om, at hunde ikke skal være omfattet af mark- og vejfredsloven, jf. bemærkningerne til nr. 1.

Til nr. 3 (§ 6, stk. 3)

Ifølge den nugældende mark- og vejfredslovs § 6, stk. 1 og 2, skal optageren, hvis denne ved, hvem dyrets besidder er, snarest muligt og senest inden 24 timer, efter at optagelsen har fundet sted, kontakte besidderen. Ved optageren ikke, hvem dyret tilhører, skal vedkommende inden for samme frist anmelde optagelsen til sognefogeden, hvis en sådan findes, og ellers til politiet.

Sognefogeden/politiet skal snarest muligt foranledige optagelsen bekendtgjort. Ifølge den nugældende § 6, stk. 3, fortages optagerens ret til godtgørelse for foder og pasning, ligesom optageren skal erstatte det tab, som dyrets besidder har haft som følge af savnet af dyret, hvis optageren har undladt at foretage anmeldelse i overensstemmelse med stk. 1 og 2.

Det foreslås, at henvisningen til optagerens ret til godtgørelse for foder og pasning udgår i § 6, stk. 3. Den foreslåede ændring af § 6, stk. 3, er en konsekvens af forslaget til ændring af §§ 7 og 8, jf. bemærkningerne til nr. 4 og 5 om at fjerne retten til optagelsespenge og godtgørelse for foder og

pasning. Optagerens manglende anmeldelse vil således alene have som konsekvens, at optageren skal erstatte besidderens tab som følge af afsavnet af dyret.

Til nr. 4 (§ 7)

Det foreslås at ophæve den nugældende § 7, stk. 1, om at der for optagelse af husdyr tilkommer optageren optagelsespenge. Retten til at kræve optagelsespenge går tilbage til 1600-tallet, hvor det i forordning af 14. april 1694 om løsningspenge blev indført, at der udover skadeserstatning måtte kræves løsningspenge for optagne dyr. Bestemmelsen blev videreført i den første lov om mark- og vejfred fra 1872 og i den nugældende hovedlov fra 1953.

Det forhold, at en person, der optager et omstrejfende dyr, kan kræve, at dyrets besidder betaler et beløb for at få udleveret sit dyr, vurderes at være utidssvarende. Retten til at kræve optagelsespenge formodes ikke at blive brugt i praksis. Forslaget vurderes derfor at gøre loven mere tidssvarende.

Som konsekvens af forslaget om at ophæve retten til optagelsespenge foreslås det samtidigt at ophæve den nugældende § 7, stk. 2. Ifølge denne skal optagelsespengene udgøre det samme beløb, som til enhver tid er fastsat som godtgørelse for foder og pasning af det pågældende dyr i et døgn, og hvis en flok husdyr optages, kan der dog højst kræves optagelsespenge for 5 dyr. Retten til at kræve godtgørelse for foder og pasning samt beløbet fastsat hertil fremgår af den nugældende § 8, stk. 2-5, der ligeledes foreslås ophævet, jf. bemærkningerne til nr. 5.

Lovens nuværende § 7, stk. 3, bliver herefter til stk. 1. Ifølge bestemmelsen er optageren, bortset fra det i § 6, stk. 3, og § 18, stk. 3, pkt. 1, omhandlede tilfælde, berettiget til at gøre optagne dyrs udlevering afhængig af, at der betales ham optagelsespenge og godtgørelse for foder og pasning samt erstatning for forvoldt skade eller sikkerhedsstillelse herfor. Sikkerhedsstillelse kan ske hos vurderingsmændenes formand, der fastsætter dennes art og størrelse, såfremt enighed herom ikke kan opnås mellem parterne. Som konsekvens af, at retten til optagelsespenge, jf. den nugældende § 7, stk. 1, og retten til at kræve godtgørelse for foder og pasning, jf. den nugældende § 8, stk. 2, foreslås fjernet, foreslås bestemmelsen ændret, så optageren ikke kan gøre udleveringen af dyret betinget af, at besidderen betaler optagelsespenge og godtgørelse for foder og pasning.

Udlevering af dyret vil optageren herefter alene kunne betinge af, at besidderen betaler en eventuel erstatning for forvoldt skade eller sikkerhedsstillelse herfor, jf. lovens kapitel II. Optageren kan imidlertid fortsat ikke gøre optagne dyrs udlevering afhængig af, at der betales ham erstatning for forvoldt skade, hvis optageren har undladt at underrette dyrets besidder, hvis optageren ved, hvem denne er, eller hvis optageren har undladt at anmelde optagelsen til sognefogeden, hvis en sådan findes, og ellers til politiet, jf. § 6, stk. 3. Optageren vil desuden ikke kunne gøre optagne dyrs udlevering afhængig af, at der betales ham erstatning for forvoldt skade, hvis optageren har undladt at lade den forvoldte skade vurdere efter reglerne i lovens § 18, stk. 1 og 2, og ikke med dyrets besidder har indgået aftale om erstatningens størrelse eller om dens fastsættelse på anden måde, jf. § 18, stk. 3.

Den nugældende § 7, stk. 4, bliver som følge af ændringsforslaget, hvor stk. 1 og 2 udgår, herefter til stk. 2. Bestemmelsen konsekvensrettes, så den henviser til stk. 1 i stedet for stk. 3. Bestemmelsen er herudover enslydende med den nugældende bestemmelse.

Til nr. 5 (§ 8, stk. 2-5)

Det foreslås, at retten til godtgørelse for foder og pasning af optagne dyr fjernes, og som konsekvens heraf, at § 8, stk. 2-5 ophæves. Det følger af den nugældende § 8, stk. 2, at der for hvert døgn, der går mellem optagelsen og tilbagelevering af dyret eller aflevering til salg, tilkommer optageren godtgørelse for foder og pasning. I stk. 2-5 er beregning af godtgørelsen nærmere beskrevet.

Retten til godtgørelse for foder og pasning af optagne dyr blev indført ved forordning af 29. oktober 1794 om hegn og fred for jorder i Danmark. Det fremgik heraf, at dyrenes besidder foruden at skulle erstatte eventuel skade på jorden og dens afgrøder og betale optagelsespenge skulle refundere optagerens udgifter til foder m.v., hvis dyrene ikke blev indløst inden 24 timer, efter at underretning om optagelsen bevisligt var tilgået dyrets besidder. Retten til godtgørelse blev videreført i mark- og vejfredsloven fra 1872, og ved revisionen af loven i 1953 blev det vurderet, at godtgørelsen kan medvirke til besidderes påpasselighed med hensyn til at holde sine husdyr på sin egen grund.

Retten til at kræve godtgørelse for foder og pasning formodes ikke at blive brugt i praksis. Forslaget om at fjerne retten til godtgørelse for foder og pasning vurderes at gøre loven mere tidssvarende samt at indebære en mindre administrativ forenkling. Taksterne findes i bekendtgørelse nr. 85 af 14. marts 1970 om godtgørelse for foder og pasning af fremmede husdyr i henhold til mark- og vejfredslovens § 8.

Den nugældende § 8, stk. 1, om at optageren skal fodre og passe det optagne dyr forsvarligt, bevares. Bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med dyreværnslovens regler, hvorefter dyr skal behandles omsorgsfuldt, herunder huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Optageren vil fortsat, hvis vedkommende ikke har mulighed for at passe det optagne dyr, have mulighed for at aflevere dyret til sognefogeden, hvis en sådan findes, og ellers til politiet, jf. § 11, stk. 1.

Til nr. 6 (§ 9, stk. 1)

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af forslaget til §§ 7 og 8, om at det ikke skal være muligt at gøre udlevering af optagne dyr betinget af, at dyrets besidder betaler optagelsespenge og godtgørelse for foder og pasning.

Til nr. 7 (§ 10)

Det følger af den nugældende § 10, stk. 1, at der af det beløb, der indkommer ved afhændelse efter § 9, stk. 1, f.eks. ved salg eller afhændelse til slagteri, forlods skal afholde de udgifter, der har været forbundet med bekendtgørelse af optagelsen og afhændelsen. Derefter skal optagerens krav på optagelsespenge, godtgørelse for foder og pasning og erstatningskrav, hvis dets størrelse er fastslået, fyldestgøres. Bestemmelsen foreslås ændret, så henvisningen til optagerens krav på optagelsespenge og godtgørelse for foder og pasning udgår. Forslaget er en konsekvens af forslaget til ændring af §§ 7 og 8 om at fjerne retten til optagelsespenge og godtgørelse for foder og pasning, jf. bemærkninger til §§ 7 og 8. Det vil derefter alene være optagerens erstatningskrav, der skal fyldestgøres efter refusion af udgifter i forbindelse med bekendtgørelsen og afhændelsen. Det vil efter forslaget fortsat være en forudsætning for, at skadelidte kan kræve sit erstatningskrav dækket af det indkomne beløb, at erstatningskravets størrelse er fastslået i overensstemmelse med reglerne i §§ 18-20.

§ 10, stk. 2, er enslydende med den nugældende bestemmelse. Det følger heraf, at et eventuelt overskud fra salget tilfalder statskassen, medmindre dyrets besidder inden 3 måneder efter bortsalget kræver beløbet udbetalt. Fører optageren sag om erstatningskrav for skade, bevarer han dog retten til at få dækning af beløbet indtil 1 måned efter, at der er afsagt endelig dom.

I § 10, stk. 3, foreslås der alene foretaget en konsekvensændring af ordet fordring fra flertal til ental som følge af ændringsforslaget til stk. 1.

Til nr. 8 (§ 11)

Det følger af den gældende § 11, stk. 1, at hvis optageren ikke har rimelig mulighed for at have de optagne dyr i pleje, kan vedkommende aflevere dyrene til sognefogeden, hvis en sådan findes, og

ellers til politiet, der i så fald skal varetage optagerens pligter og rettigheder efter lovens kapitel III, dog således at de i § 7 omhandlede optagelsespenge fortsat tilfalder optageren, for så vidt de kan erholdes fra dyrets besidder eller dækkes ved afhændelsen. Bestemmelsen foreslås ændret som konsekvens af, at retten til optagelsespenge ophæves, jf. ændringen til § 7, så bestemmelsens sidste led, om at optagelsespenge dog tilfalder optageren, udgår. Herudover er der i bestemmelsen foretaget en sproglig tilpasning.

Ifølge § 11, stk. 2, skal de i §§ 9 og 10 fastsatte regler iagttages med hensyn til de optagne dyr, som er afleveret til sognefogeden eller politiet, dog således at den godtgørelse for foder og pasning, der i henhold til § 8 tilkommer sognefogeden eller politiet, forlods vil være at dække af det beløb, som afhændelsen indbringer. Bestemmelsen foreslås ændret, så henvisningen til godtgørelsen efter § 8 udgår. Forslaget er en konsekvens af forslaget til ændring af § 8 om at fjerne muligheden for at kræve, at dyrets besidder skal betale godtgørelse for foder og pasning for at få udleveret det omstrejfende dyr.

Til nr. 9 (§ 13)

Bestemmelsen i § 13 går tilbage til mark- og vejfredsloven fra 1872. Ifølge den nugældende § 13 kan besidderen straffes med bøde for ufred, når vedkommendes husdyr uden hjemmel færdes løse på fremmed grund og forgæves er søgt optaget. Bestemmelsen bruges af politiet som hjemmel til at give bøder.

Lovens § 13 indgik i udvalgets overvejelser i 2004 vedrørende forenkling af lov om mark- og vejfred. Udvalget konkluderede, at bestemmelsen havde en betydelig præventiv effekt og anbefalede, at den blev opretholdt. I udvalgsarbejdet blev det ikke berørt, hvorvidt der skulle foretages en eventuel udvidelse af bestemmelsen til, at muligheden for bødestraf også kunne omfatte omstrejfende husdyr, der ikke er forsøgt optaget, eller er optaget.

Efter anmodning fra Justitsministeriet afgav Det Dyreetiske Råd i september 2004 en udtalelse om katte. Rådet udtalte, at det i forbindelse med bødestraf efter lovens § 13 ikke skulle være afgørende, om det var muligt at indfange katten eller ej, sådan som reglerne lægger op til.

Det foreslås, at besidderen af et omstrejfende husdyr, der er til væsentlig gene, skal kunne straffes med bøde, uanset om det omstrejfende husdyr kan optages eller ej. Det foreslås, at det omstrejfende husdyr skal være til *væsentlig gene* for den optagelsesberettigede. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis husdyret udviser aggressiv adfærd, trænger ind i den optagelsesberettigedes hus, gør skade på den optagelsesberettigedes ejendom eller gentagne gange strejfer på den optagelsesberettigede grund.

Det foreslås desuden, at besidderen kan straffes med bøde, *uanset* om det omstrejfende husdyr kan optages eller ej. Ud fra en lighedsbetragtning vurderes det ikke at skulle være afgørende for idømmelse af bødestraf, om et dyr kan optages eller ej, idet besidderes forseelser bør sanktioneres ens, uanset om dyr kan optages eller ej. Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med forslaget til ændring af §§ 7 og 8, om at dyrets besidder ikke skal betale optagelsespenge og godtgørelse for foder og pasning. Det betyder, at hvor besidderen af et omstrejfende dyr, som kan optages, i stedet for at skulle betale optagelsespenge og godtgørelse for foder og pasning, kan straffes med bøde. Forslaget til ændring af § 13 forventes at få en præventiv effekt i forhold til besiddere af omstrejfende dyr, der kan optages.

Bøderne tilfalder som hidtil statskassen.

Til nr. 10 (§ 14)

Ifølge den nugældende § 14, stk. 1, har den optagelsesberettigede ret til på hensigtsmæssig måde at fjerne uvane husdyr, løsslupne pelsdyr, tamkaniner, fjerkræ og omstrejfende hunde og katte fra sin grund og er ikke pligtig at yde erstatning, hvis dyret herved kommer til skade eller omkommer.

Den, der var besidder af dyret, kan fordre det beskadigede eller dræbte dyr udleveret mod betaling af erstatning for voldt skade. For dræbte eller beskadigede dyr skal der ikke betales optagelsespenge eller ufreds bøder.

Bestemmelsen foreslås ændret, så det fremgår, at den optagelsesberettigede har ret til på hensigtsmæssig måde at fjerne uvane husdyr, løsslupne pelsdyr, tamkaniner, fjerkræ og katte fra sin grund, og at vedkommende ikke er pligtig at yde erstatning, hvis dyret *undtagelsesvist* herved kommer til skade eller omkommer. Dette foreslås for at præcisere, at fjernelsen skal ske på en hensigtsmæssig måde, og at vedkommende skal forsøge at undgå at dyret kommer til skade eller omkommer. Der henvises til Højesteretsdom, hvorefter beskydning med hagl for at jage en hund bort blev vurderet som uforsvarlig behandling, jf. U 1949 22 H. Der henvises desuden til Veste Landsrets dom, hvor en person blev dømt efter dyreværnsreglerne for at have bundet en snor med tre vedhængende tomme blikdåser om hale og punghals på en hund, der havde strejft på hans ejendom. Sådanne fremgangsmåder kan således heller ikke betragtes som hensigtsmæssige i henhold til mark- og vejfredsloven.

I bestemmelsen foreslås omtalen af hunde fjernet som en konsekvens af forslaget om, at mark- og vejfredsloven ikke skal omfatte hunde, jf. bemærkninger til nr. 1. Bestemmelsen vil således fortsat finde anvendelse på uvane husdyr, løsslupne pelsdyr, tamkaniner, fjerkræ og omstrejfende katte. Til "husdyr" regnes nytte dyr i landbruget, herunder heste, kvæg, svin, får, geder, fjerkræ samt hunde, katte, marsvin, pelsdyr oprettet i fangenskab samt tamkaniner. Uden for husdyrbegrebet falder vildt, dvs. pattedyr og fugle, hvoraf der findes en vildtlevende ynglende bestand i landet, medmindre disse opdrættes i menneskelig varetægt. Til vildt regnes også pelsdyr, der er opdrættet i fangenskab, og som er undsluppet og ikke er indfanget inden 2 måneder, jf. lovens § 1, stk. 2, 2. pkt. Ved fangst og genindsættelse bliver dyret dog atter at betragte som husdyr.

Til "sin grund" regnes fortsat ikke alene ens egen grund, men også lejet eller forpagtet jord, som vedkommende har udelukkende brugsret over. Retten til at fjerne dyret fra sin grund indebærer desuden fortsat, at det skal ske på en hensigtsmæssig måde. Det vil f.eks. ikke anses for hensigtsmæssigt at jage dyret væk ved at beskyde det med hagl eller på anden måde tilføre dyret unødvendig lidelse. Bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med dyreværnslovens regler, hvorefter dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Fjernes dyret på hensigtsmæssig måde, vil den optagelsesberettigede ikke være forpligtiget til at yde erstatning, hvis dyret herved kommer til skade eller omkommer. Har måden, hvorpå dyret er fjernet, derimod været uhensigtsmæssig, og dyret derved er omkommet eller kommet til skade, vil vedkommende være erstatningsansvarlig. Dyrets besidder vil fortsat kunne kræve det beskadigede eller dræbte dyr udleveret mod betaling af erstatning for forvoldt skade, jf. stk. 1, 2. pkt.

Som en konsekvens af forslaget til ændring af § 7 om at fjerne retten til optagelsespenge udgår omtalen af optagelsespenge i stk. 1, 3 pkt. Bestemmelsen foreslås herudover ikke ændret. Der vil således for dræbte eller beskadigede dyr fortsat ikke skulle betales ufreds bøder.

Stk. 2 er enslydende med den nugældende bestemmelse. Det fremgår af stk. 2, at den optagelsesberettigede kun må skyde eller anvende en anden direkte på drab af dyret sigtende fremgangsmåde, hvis vedkommende inden for det sidste år har advaret dyrets besidder. Er besidderen ukendt, kan advarsel indeholdende en kort beskrivelse af det pågældende dyr ske gennem et på egnen udbredt dagblad. Advarsel er dog unødvendigt, når dyret angriber andre husdyr eller frembyder nærliggende fare for person eller ejendom. Ordet "ejendom" omfatter husdyr, men ikke værdiløse vilde buske og lignende.

Bestemmelsen i stk. 3 er ny. Bestemmelsen undtager katte og tamkaniner fra § 14, stk. 2. Omstrejfende katte og tamkaniner blev omfattet af lovens § 14 ved revisionen i 1953. Begrundelsen

herfor var, at katte og tamkaniner i enkelte tilfælde kunne være generende, hvorfor det fandtes naturligt at medtage dem i § 14, selvom man ikke fandt det store behov for det.

I forbindelse med arbejdet i 2004 i Udvalget vedrørende forenkling af lov om mark- og vejfred blev § 14 ikke vurderet, idet Det Dyreetiske Råd efter anmodning fra Justitsministeriet arbejdede på en udtalelse om katte, som udvalget ønskede at afvente. Det Dyreetiske Råd afgav udtalelse om katte i september 2004. Rådet udtalte, at det som hovedregel ikke burde være tilladt at skyde katte ud fra dyreetiske hensyn. Udtalelsen førte dog ikke til, at § 14 blev ændret, idet Fødevareministeriet på daværende tidspunkt vurderede, at loven i praksis ikke gav anledning til problemer af et omfang, der nødvendiggjorde en lovændring.

Med ændringen foreslås det, at det ikke skal være tilladt at nedskyde eller på anden måde aflive katte og tamkaniner. Med forslaget ønskes det element af selvtægt, der giver mulighed for efter advarsel at skyde eller på anden måde aflive andres selskabsdyr, fjernet fra loven. Det vil således alene være tilladt at aflive en kat eller tamkanin, hvis den angriber, eller der er overhængende fare for, at den vil angribe personer eller ejendom. Det er alene katte og tamkaniner, der foreslås undtaget fra § 14, stk. 2. Bestemmelsen vil således fortsat finde anvendelse på uvane husdyr, løsslupne pelsdyr og fjerkræ.

Som konsekvens af forslaget om indsættelse af et nyt stk. 3 bliver det nuværende stk. 3 til stk. 4. Det fremgår af bestemmelsen, at med hensyn til dræbte eller beskadigede dyr vil de i §§ 6, 8, 9 og 10 fastsatte bestemmelser vedrørende optagne dyr være at iagttage i den udstrækning, de er anvendelige. Idet retten til godtgørelse for foder og pasning, jf. § 8, foreslås ophævet, foreslås bestemmelsen konsekvensrettet, så henvisningen til § 8 udgår.

Til nr. 11 (§ 16, stk. 3)

I § 16, stk. 3, ændres hæfte til fængsel indtil 4 måneder. Forslaget er en konsekvens af, at hæftestrafen er ophævet som strafart ved lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelse af en lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Ændringer som følge af straffuldbyrdelsesloven, afskaffelse af hæftestrafen og prøveløsladelse af livstidsdømte m.v.) med virkning fra den 1. juli 2001. Af lovforslaget fremgår det som retningslinje ved omsætning af hæfte til fængsel, at hæfte som udgangspunkt skal omsættes til fængsel indtil 4 måneder. Samtidig blev den hidtil gældende mindstetid for fængsel på 30 dage ændret til 7 dage. Det var ved lovens vedtagelse forudsat, at allerede gældende straffebestemmelser, der giver mulighed for straf af hæfte, ændres i overensstemmelse med lovforslagets anvisninger ved førstkommande lejlighed.

Til nr. 12 (§ 31, stk. 1)

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af den foreslåede ændring af § 7 i § 1, nr. 5.

Til § 2

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Ændringsforslaget indeholder et forslag om, at lovens bestemmelser ikke skal omfatte hunde, men at mark- og vejfredslovens regulering vedrørende hunde i stedet skal flyttes til hundeloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 259 af 12. marts 2005, med senere ændringer.

I november 2013 forventes forslag til lov om ændring af hundeloven fremsat. Det er derfor hensigten, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri først vil lade nærværende lovforslag træde i kraft samtidigt med ikrafttræden af den reviderede hundelov.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p>1. Efter § 1 indsættes: »§ 1 a. Hunde er ikke omfattet af denne lov.«</p>
<p>§ 4. Denne lovs regler finder ikke anvendelse på erstatningsansvar for skade voldt af hunde. <i>Stk. 2.</i> Det ansvar for skade voldt af husdyr, som kan påhvile andre end besidderen, berøres ikke af nærværende lov. Det samme gælder besidderens ansvar for skade, som ikke omfattes af erstatningsreglen i § 3, stk. 1.</p>	<p>2. § 4, <i>stk. 1</i>, ophæves. <i>Stk. 2</i> bliver herefter <i>stk. 1</i>.</p>
<p>§ 6. --- <i>Stk. 2.</i> --- <i>Stk. 3.</i> Undlader optageren at foretage anmeldelse i overensstemmelse med reglerne i stk. 1 og 2, fortabes retten til godtgørelse for foder og pasning, og optageren er pligtig at erstatte det ved afsavnet af dyret forvoldte tab.</p>	<p>3. § 6, <i>stk. 3</i>, affattes således: »Undlader optageren at foretage anmeldelse i overensstemmelse med reglerne i stk. 1 og 2, skal optageren erstatte det ved afsavnet af dyret forvoldte tab«.</p>
<p>§ 7. For optagelse af husdyr tilkommer der optageren optagelsespenge. <i>Stk. 2.</i> Optagelsespengene udgør det samme beløb, som til enhver tid er fastsat som godtgørelse for foder og pasning af det pågældende dyr i et døgn, jf. § 8, stk. 2, 4 og 5. Hvis en flok husdyr optages, kan der dog højst kræves optagelsespenge for 5 dyr. <i>Stk. 3.</i> Optageren(24) er bortset fra det i § 6, stk. 3, og § 18, stk. 3, pkt. 1, omhandlede tilfælde berettiget til at gøre optagne dyrs udlevering afhængig af, at der betales ham optagelsespenge og godtgørelse for foder og pasning samt erstatning for forvoldt skade eller sikkerhedsstillelse herfor. Sikkerhedsstillelse kan ske hos vurderingsmændenes formand, der fastsætter dennes art og størrelse, såfremt enighed herom ikke kan opnås mellem parterne. <i>Stk. 4.</i> Den, som lægger hindringer i vejen for udøvelsen af den i stk. 3 omhandlede ret til at tilbageholde et optaget dyr, straffes efter straffelovens § 293, stk. 2.</p>	<p>4. § 7 affattes således: »§ 7. Optageren er bortset fra det i § 6, stk. 3, og § 18, stk. 3, pkt. 1, omhandlede tilfælde berettiget til at gøre optagne dyrs udlevering afhængig af, at der betales vedkommende erstatning for forvoldt skade eller sikkerhedsstillelse herfor. Sikkerhedsstillelse kan ske hos vurderingsmændenes formand, der fastsætter dennes art og størrelse, såfremt enighed herom ikke kan opnås mellem parterne. <i>Stk. 2.</i> Den, som lægger hindringer i vejen for udøvelsen af den i stk. 1 omhandlede ret til at tilbageholde et optaget dyr, straffes efter straffelovens § 293, stk. 2«.</p>
<p>§ 8. Optageren er pligtig at fodre og passe det optagne dyr forsvarligt. <i>Stk. 2.</i> For hvert døgn, som forløber mellem optagelsen og tilbageleveringen eller</p>	<p>5. § 8, <i>stk. 2-5</i>, ophæves.</p>

<p>afleveringen til salg ifølge § 9, tilkommer der som godtgørelse for foder og pasning optageren: For et stk. hornkvæg over 1 år eller en hest over 1 år 5,00 kr. For en kalv, et svin, et føl, et får, en ged eller en hund 2,00 kr. For et stk. fjerkræ, en tamkanin eller et pelsdyr 0,50 kr.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Finder tilbagelevering sted inden udløbet af 1 døgn, vil godtgørelsen være at beregne således, at over ½ døgn regnes for 1 døgn og ½ døgn eller derunder regnes for ½ døgn. På tilsvarende måde beregnes godtgørelsen for overskydende dele af et døgn.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Optages andre husdyr end de i stk. 2 nævnte, vil der være at erlægge godtgørelse for foder og pasning som fastsat for det af de nævnte husdyr, med hvilket det optagne dyr nærmest må ligestilles. Tvivlsspørgsmål herom afgøres af sognefogeden, hvis en sådan findes, og ellers af politiet.</p> <p><i>Stk. 5.</i> De i stk. 2 fastsatte takster kan til enhver tid ændres af landbrugsministeren.</p>	
<p>§ 9. Indløses og afhentes et optaget dyr ikke inden 24 timer, efter at dets besidder eller en til dennes husstand hørende voksen person af optageren har modtaget underretning om optagelsen, eller inden 3 dage efter, at optagelsen er bekendtgjort, skal dyret bortsælges mod kontant betaling ved offentlig auktion efter forudgående bekendtgørelse med mindst 3 dages varsel. Dog skal dyr, der må formodes at indbringe mere ved slagtning end ved salg ved auktion, afhændes til et nærliggende slagteri eller slagtehus. Såfremt der ved auktionen ikke fremkommer noget rimeligt bud, skal auktionen standses og dyret afhændes efter regler, som fastsættes af landbrugsministeren, jf. § 12.</p>	<p>6. I § 9, <i>stk. 1</i>, udgår: »Indløses og«, og »afhentes« ændres til »Afhentes«.</p>
<p>§ 10. Af det ved afhændelse i henhold til § 9, stk. 1, indkomne beløb afholdes forlods de med bekendtgørelserne og salget forbundne udgifter. Derefter fyldestgøres optagerens krav i henhold til §§ 7 og 8 samt hans erstatningskrav, forsåvidt dets størrelse er fastslået.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Eventuelt overskud tilfalder statskassen, medmindre den dertil berettigede inden 3 måneder efter bortsalget kræver beløbet udbetalt. Fører optageren sag om erstatning for skade, som dyret har forvoldt under ophold på</p>	<p>7. § 10 affattes således:</p> <p>»§ 10. Af det ved afhændelse i henhold til § 9, stk. 1, indkomne beløb afholdes forlods de med bekendtgørelserne og salget forbundne udgifter. Derefter fyldestgøres optagerens erstatningskrav, for så vidt dets størrelse er fastslået.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Eventuelt overskud tilfalder statskassen, medmindre den dertil berettigede inden 3 måneder efter bortsalget kræver beløbet udbetalt. Fører optageren sag om erstatning for</p>

<p>optagerens grund, bevarer han dog retten til at få dækning af beløbet indtil 1 måned efter, at der er afsagt endelig dom.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Såfremt det indkomne beløb ikke dækker optagerens ovennævnte fordringer, kan optageren kræve det udækkede beløb betalt af dyrets tidligere besidder.</p>	<p>skade, som dyret har forvoldt under ophold på optagerens grund, bevarer han dog retten til at få dækning af beløbet indtil 1 måned efter, at der er afsagt endelig dom.</p> <p><i>Stk.3.</i> Såfremt det indkomne beløb ikke dækker optagerens ovennævnte fordring, kan optageren kræve det udækkede beløb betalt af dyrets tidligere besidder.«</p>
<p>§ 11. De i henhold til § 5 optagne dyr kan, hvis optageren ikke har rimelig mulighed for at have dem i pleje, afleveres til vedkommende sognefoged, hvis en sådan findes, og ellers til politiet, der i så fald er pligtig at varetage de optageren ifølge nærværende kapitel påhvilende pligter og overtager de ham tillagte rettigheder, dog således at de i § 7 omhandlede optagelsespenge tilfalder optageren, forsåvidt de kan erholdes fra dyrets besidder eller dækkes ved afhændelsen.</p> <p><i>Stk. 2.</i> I øvrigt vil med hensyn til de heromhandlede dyr de i §§ 9 og 10 fastsatte regler være at iagttage, dog således at den sognefogeden eller politiet i henhold til § 8 tilkommende godtgørelse for foder og pasning forlods vil være at dække af det ved afhændelsen indkomne beløb.</p>	<p>8. § 11 affattes således:</p> <p>»§ 11. De i henhold til § 5 optagne dyr kan, hvis optageren ikke har rimelig mulighed for at have dem i pleje, afleveres til vedkommende sognefoged, hvis en sådan findes, og ellers til politiet, der i så fald indtræder i optagerens rettigheder og pligter efter dette kapitel.</p> <p><i>Stk. 2.</i> I øvrigt vil med hensyn til de her omhandlede dyr de i §§ 9 og 10 fastsatte regler være at iagttage, dog således at sognefogedens eller politiets udgifter til foder og pasning forlods vil være at dække af det ved afhændelsen indkomne beløb«.</p>
<p>§ 13. Når husdyr, som uden hjemmel færdes løse på fremmed grund, forgæves er søgt optaget, kan besidderen straffes med bøde for ufred.</p>	<p>9. § 13 affattes således:</p> <p>»§ 13. Når husdyr, der er til væsentlig gene, uden hjemmel færdes løse på fremmed grund, kan besidderen straffes med bøde for ufred«.</p>
<p>§ 14. Uvane husdyr, løsslupne pelsdyr, tamkaniner og fjerkræ, omstrejfende hunde og katte har den optagelsesberettigede ret til på hensigtsmæssig måde at fjerne fra sin grund og er ikke pligtig at yde erstatning, såfremt dyret herved kommer til skade eller omkommer. Den, der var besidder af dyret, kan fordre det beskadigede eller dræbte dyr udleveret mod betaling af erstatning for voldt skade. For dræbte eller beskadigede dyr skal der ikke betales optagelsespenge eller ufreds bøder.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Nedskydning eller anden direkte på drab af dyret sigtende fremgangsmåde må dog kun anvendes, når dyrets besidder i forvejen inden for det sidste år er advaret. Er besidderen ukendt, kan advarsel indeholdende en kort beskrivelse af det pågældende dyr ske gennem et på egnen udbredt dagblad. Advarsel er dog</p>	<p>10. § 14 affattes således:</p> <p>»§ 14. Uvane husdyr, løsslupne pelsdyr, tamkaniner, fjerkræ og omstrejfende katte har den optagelsesberettigede ret til på hensigtsmæssig måde at fjerne fra sin grund og er ikke pligtig at yde erstatning, såfremt dyret undtagelsesvist herved kommer til skade eller omkommer. Den, der var besidder af dyret, kan fordre det beskadigede eller dræbte dyr udleveret mod betaling af erstatning for voldt skade. For dræbte eller beskadigede dyr skal der ikke betales ufreds bøder.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Nedskydning eller anden direkte på drab af dyret sigtende fremgangsmåde må dog kun anvendes, når dyrets besidder i forvejen inden for det sidste år er advaret, jf. dog stk. 3. Er besidderen ukendt, kan advarsel indeholdende</p>

<p>ufornøden, når dyret angriber andre husdyr eller frembyder nærliggende fare for person eller ejendom.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Med hensyn til dræbte eller beskadigede dyr vil i øvrigt de i §§ 6, 8, 9 og 10 fastsatte bestemmelser vedrørende optagne dyr være at iagttage i den udstrækning de er anvendelige.</p>	<p>en kort beskrivelse af det pågældende dyr ske gennem et på egnen udbredt dagblad. Advarsel er dog ufor nøden, når dyret angriber andre husdyr eller frembyder nærliggende fare for person eller ejendom.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Det er ikke tilladt at anvende nedskydning eller anden direkte på drab sigtende fremgangsmåde på katte og tamkaniner, medmindre dyret angriber andre husdyr eller frembyder nærliggende fare for person eller ejendom.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Med hensyn til dræbte eller beskadigede dyr vil i øvrigt de i §§ 6, 9 og 10 fastsatte bestemmelser vedrørende optagne dyr være at iagttage i den udstrækning de er anvendelige.«</p>
	<p>11. I § 16, <i>stk. 3</i>, ændres »hæfte« til: »fængsel indtil 4 måneder«.</p>
<p>§ 31. Den i § 7, <i>stk. 4</i>, omhandlede forseelse er undergivet privat påtale.</p>	<p>12. I § 31, <i>stk. 1</i>, ændres »§ 7, <i>stk. 4</i>« til »§ 7, <i>stk. 2</i>«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.</p>